

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/307/2021
Identifikačné číslo spisu:	6414205499
Dátum vydania rozhodnutia:	27.03.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6414205499.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Nory Halmovej a sudcov JUDr. Aleny Svetlovskej a JUDr. Ing. Maria Dubaňa v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti MASEVA GAS spol. s r. o., Banská Štiavnica, Novozámocká 2, IČO: 36 185 302, zastúpenej advokátom JUDr. Radko PETRUŇO, Advokátska kancelária ABELOVSKÝ-PETRUŇO združenie, Zvolen, Tehelná 189, IČO: 40 242 315, proti žalovanej Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Banská Bystrica, Banská Bystrica, Námestie SNP 19, IČO: 00 179 086, zastúpenej advokátskou kanceláriou URBAN GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o. advokátska kancelária, Bratislava, Havlíčkova 16, IČO: 47 244 895, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a zaplatenie 929.429,73 eura s príslušenstvom oproti povinnosti žalobcu vydať žalovanému nehnuteľnosť, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23. februára 2021, č. k. 14Co/62/2020-509, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobkyni p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanej v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) v poradí druhým rozsudkom z 22. mája 2020 č. k. 10C/75/2014-453 rozhodol, že žalovaná je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území W., okres Žiar nad Hronom, obec W., evidovanej Okresným úradom Žiar nad Hronom, katastrálnym odborom, zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, ako parcely registra „C“ evidované na mape určeného operátu, pozemok, parcely CKN č. XXX, lesný pozemok o výmere 499750 m² vo veľkosti podielu 1/1 (výrok I.). Zároveň uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 929 429,73 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 929.429,73 eura od 20. mája 2011 do zaplatenia, na účet žalobkyne, oproti povinnosti žalobkyne vydať (vypratať) žalovanej nehnuteľnosť (výrok II.). O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy prvostupňového a odvolacieho konania v rozsahu 100 % (výrok III.). Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ustanoveniami § 107 ods. 1, § 107 ods. 2, § 107 ods. 3 zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len

„Občiansky zákonník“), § 394 ods. 1 a § 397 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) a vecne tým, že sa prioritne zaoberal otázkou prípadného premlčania, pričom poukázal na ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktoré nadväzuje svojim obsahom na ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka, predstavuje výnimku z ustanovenia § 100 ods. 1 poslednej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Ďalej súd na námietku vznesenú žalovanou nemohol vzhľadom na ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka prihliadať. Nebolo potrebné sa zaoberať ani plynutím subjektívnej a objektívnej premlčacej doby práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Súd odstúpenie žalobkyne od kúpnej zmluvy posúdil podľa ustanovení Obchodného zákonníka, pretože strany uzavreli platnú kúpnu zmluvu dňa 27. mája 2008 ako právnické osoby, teda sa nejednalo o odstúpenie od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka. Súd preto vyhodnotil písomné odstúpenie od zmluvy žalobkyne zo 4. mája 2011 s poukazom na § 344 Obchodného zákonníka za platné, nakoľko na základe tohto ustanovenia bolo možné od zmluvy odstúpiť iba v prípade, ktorý ustanovuje zmluva alebo tento alebo iný zákon. Čo sa týkalo náležitostí samotného odstúpenia, išlo o jednostranný právny úkon, pri ktorom sa žiadne osobitné náležitosti v zmysle aplikovateľných právnych predpisov (§ 344 Obchodného zákonníka) nevyžadovali a na inštitút odstúpenia by sa tak mali sťahovať iba všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch. Na nastúpenie účinkov odstúpenia sa vyžaduje doručenie druhej zmluvnej strane (§ 349 ods. 1 Obchodného zákonníka), čo v danom prípade nebolo sporné. Z obsahu odstúpenia žalobkyne od zmluvy vyplývalo, že žalobkyňa odstúpila od zmluvy ako celku s tým, že zároveň žiadala vrátenie zaplatenej kúpnej ceny vo výške 929.429,72 eura (28 000.000 Sk). Napriek tomu, že žalovaná argumentovala, že odstúpenie je neurčité, nezrozumiteľné, nešpecifikované, súd mal za to, že na platnosť odstúpenia od zmluvy podľa Obchodného zákonníka § 344 postačuje písomná forma, pričom žalobkyňa nebola viazaná uviesť konkrétny dôvod v odstúpení od zmluvy. Už samotné vyhlásenie predávajúceho, ktoré sa neskôr stalo nepravdivým, zakladalo možnosť odstúpenia žalobkyne od platne uzavretej kúpnej zmluvy, čo nebolo taktiež medzi stranami sporné. Odstúpenie bolo preukázateľne žalovanej v písomnej forme doručené. Keďže došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy, zmluva sa zrušuje od začiatku, a preto zmluvné strany sú povinné vrátiť všetko, čo podľa nej dostali (§ 457 Občianskeho zákonníka). Súd preto žalobe žalobkyne o zaplatenie žalovanej sumy vo výške 929.429,73 eura, spresnenej podaním zo dňa 11. mája 2018 doručeným súdu dňa 16. mája 2018, vyhovel. O podaní žalobkyne súd nerozhodoval uznesením, nakoľko sa nejednalo o návrh na zmenu žaloby, ale o spresnenie petitu. Keďže súd vyhovel primárnemu petitu žalobkyne, o eventuálnom petite nerozhodoval. Keďže žalovaná po doručení odstúpenia od kúpnej zmluvy nesplnila svoj peňažný záväzok vrátiť kúpnu cenu nehnuteľností prvý deň potom, čo ho o plnenie žalobkyňa požiadala, dostala sa dňom 20. mája 2011 do omeškania. O úroku z omeškania rozhodol súd v súlade s § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka a žalobkyni priznal úrok z omeškania vo výške 9,25 % ročne od 20. mája 2011 do zaplatenia, čo je nasledujúci deň po uplynutí lehoty na plnenie, t. j. odo dňa nasledujúceho po uplynutí 15 - dňovej lehoty určenej v „Odstúpení od zmluvy“ zo dňa 4. mája 2011, ktoré bolo žalovanej doručené dňa 4. mája 2011. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP tak, že priznal žalobkyni ako stane v spore úspešnej nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu (trovy prvostupňového a odvolacieho konania) voči žalovanej, ktorý v spore úspešný nebol.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) v poradí druhým rozsudkom z 23. februára 2021 č. k. 14Co/62/2020-509 výrok I. a II. potvrdil, výrok III. zmenil tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súhlasí s právnym posúdením súdu prvej inštancie pri aplikácii ustanovenia § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka a ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka, keď má za to, že súd prvej inštancie správne pri aplikácii ustanovenia § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka na námietku vznesenú žalovanou neprihliadol s poukazom na to, že nemožno aplikovať námietku premlčania v prejednávanej veci, pretože ustanovenie sa vzťahuje na synalagmatické záväzky na vydanie bezdôvodného obohatenia z neplatnej zmluvy, kedy na jednej strane stojí právo, ktoré sa nepremľčuje, v tomto prípade vlastnícke právo žalovanej a na druhej strane právo podliehajúce premlčaniu, a to právo na plnenie. Odvolací súd doplnil, vo vzťahu k subjektívnej lehote, správnosť aplikácie ustanovenia § 107 ods. 3, a pokiaľ žalovaná opakovane namietala aj uplynutie objektívnej premlčacej lehoty, keď tvrdila, že žaloba bola podaná na súd až po uplynutí

trojročnej premlčacej lehoty, ktorá uplynula dňom 5. mája 2014, pričom zároveň tvrdila, že žaloba bola podaná na súd až 7. mája 2014, že z obsahu spisu vyplývalo, že žalobkyňa podala žalobu faxovým podaním dňa 5. mája 2014, pričom aj z úradného záznamu v spise bolo zrejmé, že žaloba bola doručená súdu dňa 5. mája 2014 a písomne doplnená dňa 7. mája 2014. Teda aj v prípade, že by súd mal posudzovať vznesenú námietku premlčania, čo sa týka objektívnej premlčacej lehoty, táto námietka žalovanej by dôvodná nebola. Ďalej poukázal na to, že už v uznesení odvolacieho súdu z 3. septembra 2019 č. k. 14Co/79/2019-411 vo vzťahu k prvému rozhodnutiu súdu prvej inštancie z 5. októbra 2018 č. k. 10C/74/2014-340 odvolací súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/111/2008, v ktorom dovolací súd vyslovil názor, že dohoda o odstúpení nemusela byť viazaná na existenciu nejakého dôvodu. Prípadné uvedenie dôvodov odstúpenia v písomnom odstúpení od zmluvy neznamena viazanosť týmito dôvodmi. Neexistencia dôvodov odstúpenia uvedených v odstúpení preto nevylúčila platnosť odstúpenia z iných skutočne existujúcich dôvodov. Bolo nepochybné, že žalovaná s nehnuteľnosťou, ku ktorej zriadila vecné bremeno z dôvodu, že nikdy reálne nebola vlastníkom tejto nehnuteľnosti, nemohla žiadnym spôsobom nakladať, a teda, nemohla ani na tejto nehnuteľnosti zriaďovať v prospech žalobkyne právo vecného bremena. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP pri aplikácii ustanovenia § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f), § 421 ods. 1 písm. a) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.1. Na odôvodnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP uviedla, že napadnutý rozsudok je nezákonný z dôvodu absencie jasného, určitého, zrozumiteľného a právne presvedčivého zdôvodnenia existencie naliehavého právneho záujmu zo strany žalobkyne za okolností aké sú vo veci samej, čo spôsobuje svojvoľnosť, arbitrárnosť, nezákonnosť a nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku.

3.2. Podľa názoru dovolateľky rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo aj od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP) pri riešení právnej otázky: A „posúdenia existencie naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu v prípade ním učeného Odstúpenia od zmluvy“ žalovaná poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. júla 2011, sp. zn. 6Sžo/229/2010, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 5/2014 pod bodom 81 (ďalej aj ako len „R 5/2014“). Odvolací súd sa v rozpore so zákonom (čl. 2 ods. 2 CSP a čl. 3 ods. 1 CSP v spojení s § 1 CSP) odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu toho rozsudku v tejto veľmi konkrétnej a právne významnej otázke, na ktorej bola postavená celá (ne)opodstatnenosť žaloby žalobkyne. Teda išlo o presný opak záveru, ktorý prisudzuje takémuto odstúpeniu od zmluvy účinky vecno-právne, pričom ide už u tohto rozsudku (R 5/2014) o novšiu judikaturu, ktorá historicky prekonala doterajšiu judikaturu (rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, z 21. augusta 1997 sp. zn. 3Cdo/151/96, (ktorý bol uverejnený aj v 12 časopise Zo súdnej praxe pod č. 59/1997), ako aj rozsudok NS SR, z 24. apríla 2008 sp. zn. 8Sžo/4/2008,). Žalovaná je presvedčená, že aj keby sa mala aplikovať na danú právnu vec už prekonaná judikatura dovolacieho súdu, tak aj tak by nebolo možné pre úspešnosť určovacej žaloby žalobkyne esenciálne posúdenie prítomnosti naliehavého právneho záujmu na strane žalobkyne uzavrieť, že tento naliehavý právny záujem nie je na jej strane prítomný a na strane žalobkyne ani nikdy nebol daný či nikdy nebol existujúci.

3.3. Podľa názoru dovolateľky rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP) pri riešení právnej otázky: B „potreby posúdenia určitosti, zrozumiteľnosti Odstúpenia od kúpnej zmluvy“ V danom prípade v dôsledku odchýlenia sa odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu reprezentovanej napríklad rozsudkom z 30. júla 2009, sp. zn. 3Cdo/325/2008, novší rozsudok z 30. novembra 2016, sp. zn. 3Obdo/61/2016, posúdil odstúpenie od zmluvy ako platný jednostranný právny úkon majúci všetky potrebné náležitosti.

3.4. Ďalej právna otázka C: „posúdenia platnosti právneho úkonu na základe relevantných okolností v čase učinenia právneho úkonu a nie tých, ktoré nastanú neskôr, či tých ktoré vyjdú najavo neskôr, a nemožnosť odstúpenia od Kúpnej zmluvy v dôsledku splnenia záväzkov z Kúpnej zmluvy, čím odvolací senát rozhodol v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, a to konkrétne v rozpore s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. marca 2009, sp. zn. 1M Obdo V 16/2006,

rozhodnutím z 28. februára 2017 sp. zn. 2 Obdo 66/2015 a v rozpore uznesením Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 350/2017-27.

3.5. Podľa názoru dovolateľky rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnych otázok, ktoré v rozhodovacej praxe dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP). Dovolaiteľka zadefinovala právnu otázku nasledovne: „či je možné aplikovať ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka na premlčanie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v prípade odstúpenia od zmluvy a nie v prípade neplatnosti zmluvy teda nie v situácii, kedy sa kupujúci dozvedel o neplatnosti zmluvy až po tom, čo už uplynula príslušná premlčacia doba, pričom odvolací súd posúdil túto otázku tak, že ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka možno aplikovať aj na vymedzený skutkový stav, a teda že právo na vrátenie kúpnej ceny sa nepremlčuje v dôsledku synalagmatického vzťahu práv na vydanie bezdôvodného obohatenia, avšak odvolací súd nevzal v úvahu skutočnosť, že v doposiaľ dovolacím súdom judikovaných prípadoch išlo o prípady, kedy zmluva bola neplatná, a teda aplikáciou ustanovenia § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka chránila zmluvnú stranu, ktorá by z dôvodu neplatnosti zmluvy stratila právo na vrátenie plnenia z nej (pričom by druhej strane naďalej zostalo vlastnícke právo), avšak uvádzané rozhodnutia sa nezaoberajú situáciou, kedy kupujúci odstúpil od platnej zmluvy a žaloval na náhradu bezdôvodného obohatenia až po uplynutí premlčacej doby.“ Dovolaiteľka uviedla, že podľa jej právneho názoru má byť táto právna otázka vyriešená tak, že ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa aplikuje na premlčanie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, v prípade odstúpenia od zmluvy a nie v prípade jej neplatnosti, teda nie v situácii, kedy sa kupujúci dozvedel o neplatnosti zmluvy až po tom, čo už uplynula príslušná premlčacia doba a v takomto prípade toto ustanovenie Občianskeho zákonníka nemožno aplikovať, resp. v takomto prípade už po vznesení námietky premlčania žalovanou (ako protistranou) sa stal žalobkyňou žalovaný nárok premlčaný a súd bol povinný žalobu na plnenie (t. j. na vydanie bezdôvodného obohatenia) zamietnuť z dôvodu riadne a včas vznesenej námietky premlčania).

3.6. Dovolaiteľka navrhla odložiť právoplatnosť rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23. februára 2021, sp. zn. 14Co/62/2020-509 a vykonateľnosti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23. februára 2021, sp. zn. 14Co/62/2020-509. Ďalej navrhla aby dovolací súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a žalovanej priznal nárok voči žalobkyni na náhradu 100 % trov dovolacieho konania.

4. Žalobkyňa sa k predmetnému dovolaniu vyjadrila a navrhla, aby dovolací súd dovolanie zamietol a zaviazal žalovanú k náhrade trov dovolacieho konania.

4.1. Žalovaná podala dovoláciu repliku a vyjadrila sa k vyjadreniu žalobkyne k dovolaniu.

5. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

5.1. Podľa § 444 ods. 2 CSP ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, dovolací súd môže na návrh odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, ustanovenie § 230 tým nie je dotknuté.

5.2. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti a právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 a 2 CSP a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo. Dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je procesne prípustné, ale nie je dôvodné a preto ho zamietol (§ 448 CSP).

6.1. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému

rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

6.2. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6.3. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

6.4. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

6.5. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

6.6. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

7. Dovolateľka vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, najmä že napadnutý rozsudok je nezákonný z dôvodu absencie jasného, určitého, zrozumiteľného a právne presvedčivého zdôvodnenia existencie naliehavého právneho záujmu zo strany žalobkyne za okolností aké sú vo veci samej a odpoveď prečo odvolací súd považoval vzťah založený Kúpnu zmluvou medzi žalobkyňou a žalovanou za obchodnoprávny a nie občianskoprávny, čo spôsobuje svojvoľnosť, arbitrárnosť, nezákonnosť a nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku.

7.1. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného

postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

7.2. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

7.3. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

7.4. V danom prípade odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP), a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné či nedostatočne odôvodnené. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, z akých skutkových zistení a úvah vychádzal, keď dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje čo sa týka veci samej v celom rozsahu za vecne správne a preto ho podľa ust. § 387 ods. 1 a ods. 2 CSP potvrdil.

7.5. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zosumarizoval ustálený skutkový stav a poukázal, že v konaní bolo nepochybne preukázané, že strany sporu uzavreli kúpnu zmluvu a zmluvu o zriadení vecného bremena, pričom predmetom kúpnej zmluvy bola nehnuteľnosť označená v zmluve ďalej ako Nehnuteľnosť 1 a nehnuteľnosť, ktorá bola predmetom zriadenia práva vecného bremena v prospech žalovanej bola v zmluve špecifikovaná, ďalej označená ako Nehnuteľnosť 2. Bolo nepochybne preukázané, že žalobkyňa písomne odstúpila od zmluvy, pričom k obsahu odstúpenia je tiež podľa názoru odvolacieho súdu nepochybne, že od zmluvy odstúpila ako od celku. Žalovaná odstúpenie neakceptovala, namietala jeho neplatnosť. Vzhľadom na spornosť odstúpenia od zmluvy žalobkyňa sa v inom konaní vedenom u Okresného súdu Žiar nad Hronom pod sp. zn. 5C/212/2012 domáhala určenia platnosti odstúpenia od zmluvy, pričom sa jednalo o odstúpenie od zmluvy totožné ako v súdnej veci (v spise na č. l. 16), pričom Okresný súd Žiar nad Hronom rozsudkom č. k. 5C/212/2012-54 zo dňa 20. marca 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10. mája 2013 návrh žalobkyne zamietol s poukazom na to, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na takto podanej určovacej žalobe. Následne žalobkyňa podala žalobu, ktorou sa domáhal určenia, že žalovaná je vlastníkom spornej Nehnuteľnosti 1 zároveň sa domáhala toho, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni kúpnu cenu v zmysle uzavretej kúpnej zmluvy spolu s príslušenstvom oproti povinnosti žalobkyne vydať/vypratať žalovanej nehnuteľnosť, ide sa o Nehnuteľnosť 1 podľa kúpnej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena. Práve s prihliadnutím na takúto genézu vo veci samej, odvolací súd už v uznesení 14Co/79/2019-411 zo dňa 03. septembra 2019 uviedol, že je potrebné pri rozhodovaní o veci vziať do úvahy potrebu pre každého zabezpečiť súdnu ochranu. Odvolací súd súhlasil s právnym posúdením súdu prvej inštancie pri aplikácii ust. § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka a ust. § 457 Občianskeho zákonníka, keď má za to, že súd prvej inštancie správne pri aplikácii ust. § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka na námietku vznesenú žalovanou neprihliadol s poukazom na to, že nemožno aplikovať námietku premlčania v

prejednávanej veci, pretože ustanovenie sa vzťahuje na synalagmatické záväzky na vydanie bezdôvodného obohatenia z neplatnej zmluvy, kedy na jednej strane stojí právo, ktoré sa nepremlčuje, v tomto prípade vlastnícke právo žalovanej a na druhej strane právo podliehajúce premlčeniu, a to právo na plnenie. Ust. § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka je aplikovateľné na tie prípady synalagmatických záväzkov, v ktorých na jednej strane stojí právo, ktoré sa premlčuje a na druhej strane právo nepremlčateľné, teda vzťahuje sa na tie prípady, keď oproti sebe stojí právo na vydanie plnenia voči vlastníckemu právu, ktoré sa podľa Občianskeho zákonníka nepremlčuje. Keďže predmetom sporu bola žaloba žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia, že vlastníkom Nehnuteľnosti 1 podľa zmluvy je žalovaná a zároveň sa domáhala uloženia povinnosti zaplatiť zo strany žalovanej žalobkyni kúpnu cenu oproti povinnosti žalobkyni vydať (vypratať) Nehnuteľnosť 1 žalovanej, nepochybne v súdnej veci oproti sebe stoja dve práva, a to vlastnícke právo žalovanej proti právu žalobkyni na vrátenie kúpnej ceny s tým, že žalobkyňa je zároveň povinná vydať spornú nehnuteľnosť žalovanej. Súd prvej inštancie s prihliadnutím na vyššie uvedené teda správne vo veci nemohol prihliadať na námietku premlčania vznesenú žalovanou. Zároveň správne uviedol, že keďže nemohol prihliadať na námietku premlčania vznesenú žalovanou, nebolo potrebné sa zaoberať ani plynutím subjektívnej a objektívnej premlčacej doby práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Odvolací súd vzhľadom na odvoláciu námietku žalovanej doplnil vo vzťahu k subjektívnej lehote správnosť aplikácie ust. § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka a pokiaľ žalovaná opakovane namietala aj uplynutie objektívnej premlčacej lehoty, keď tvrdí, že žaloba bola podaná na súd až po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty, ktorá uplynula dňom 05. mája 2014, pričom zároveň tvrdí, že žaloba bola podaná na súd až 07. mája 2014, že z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa podala žalobu faxovým podaním dňa 05. mája 2014, pričom aj z úradného záznamu v spise na č. l. 19 je zrejmé, že žaloba bola doručená súdu dňa 05. mája 2014 a písomne doplnená dňa 07. mája 2014. Teda aj v prípade, že by súd mal posudzovať vznesenú námietku premlčania, čo sa týka objektívnej premlčacej lehoty, táto námietka žalovanej by dôvodná nebola. Pokiaľ žalovaná namietala, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil, že neuvedenie dôvodov odstúpenia nie je podmienkou platnosti zmluvy, odvolací súd uviedol, že súd správne ustálil, že od zmluvy je možné odstúpiť iba v prípade, ktorý stanovuje zmluva alebo zákon, pričom zmluvné strany v zmluve dohodli možnosť odstúpenia od zmluvy v čl. VII. bod 8, pričom súd prvej inštancie sa dostatočne otázkou platného odstúpenia od zmluvy v odôvodnení rozhodnutia zaoberal a odvolací súd v tomto smere v plnom rozsahu poukázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v bode 40., 41. a 42. Odvolací súd tiež poukázal na to, že už v uznesení odvolacieho súdu č. k. 14Co/79/2019-411 zo dňa 03. septembra 2019 vo vzťahu k prvému rozhodnutiu súdu prvej inštancie č. k. 10C/74/2014-340 zo dňa 05. októbra 2018 odvolací súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/111/2008, v ktorom najvyšší súd vyslovil názor, že dohoda o odstúpení nemusí byť viazaná na existenciu nejakého dôvodu. Pre odstúpenie od zmluvy tam, kde bola zmluva uzavretá písomne, platí, že aj odstúpenie musí byť písomné; inak zákon pre odstúpenie od zmluvy nevyžaduje žiadnu zvláštnu formu, preto odstúpiť od zmluvy možno písomne aj ústne. Občiansky zákonník v § 48 ale ani v žiadnom inom ustanovení (rovnako to platí aj pre ust. § 344 Obchodného zákonníka) neurčuje povinnosť, aby obsahom právneho úkonu odstúpenia od zmluvy bolo aj uvedenie dôvodu odstúpenia (či už zákonného alebo dohodnutého). Prípadné uvedenie dôvodov odstúpenia v písomnom odstúpení od zmluvy neznamena viazanosť týmito dôvodmi. Neexistencia dôvodov odstúpenia uvedených v odstúpení preto nevyklučuje platnosť odstúpenia z iných skutočne existujúcich dôvodov. Súd prvej inštancie sa pri posudzovaní námietky žalovanej v priebehu konania pred súdom prvej inštancie vo vzťahu k platnosti odstúpenia dôsledne riadil názorom vyššej súdnej authority. K námietke žalovanej, že súd prvej inštancie podľa nej nesprávne ustálil, že dohoda o možnosti odstúpenia od zmluvy bola platná a účinná, odvolací súd poukázal v tomto smere na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v bodoch 42. a 43. odôvodnenia, s ktorým sa stotožnil, pričom zároveň opätovne poukázal na názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 4Cdo/111/2008 - uznesenie zo dňa 30. júna 2009, v ktorom najvyšší súd vyslovil právny názor, že dohoda o odstúpení nemusí byť viazaná na existenciu nejakého dôvodu, pričom však zmluvné strany dohodli v čl. VII. bod 8, že v prípade ak sa preukáže nepravdivosť niektorého z vyhlásení daného niektorou zmluvnou stranou v zmluve, alebo ak niektorá zmluvná strana poruší niektorú z povinností uvedených v zmluve, druhá strana je oprávnená odstúpiť od zmluvy, predávajúci je povinný bezodplatne vrátiť kupujúcemu dohodnutú kúpnu cenu a kupujúci je povinný vrátiť predávajúcemu predmet kúpy. Zmluvné strany teda riadne vymedzili v čl. VII. bod 8 predmet dohody vo vzťahu k možnosti tej-ktorej zmluvnej strany

odstúpiť od zmluvy, pričom pokiaľ žalovaná namietala neplatnosť tejto dohody z dôvodu neurčitosti a nezrozumiteľnosti s prihliadnutím k tomu, že nie je dohodnuté stranami sporu časové ohraničenie takejto možnosti od zmluvy odstúpiť, takúto námietku žalovanej nemožno akceptovať a na ňu prihliadať, pretože časové ohraničenie možnosti odstúpenia od zmluvy nemá oporu v žiadnom právnom predpise, a pokiaľ účastníci zmluvy takéto obmedzenie možnosti odstúpiť od zmluvy si zmluvne nedojednávajú, nezakladá to neplatnosť dohody o možnosti odstúpenia od zmluvy. Pokiaľ žalovaná namietala, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení nezaoberal tým, že v zmluve sú zlúčené dva oddeliteľné právne úkony, odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie konštatoval v bode 41. odôvodnenia, že žalobkyňa odstúpila od celej zmluvy a v bode 39. odôvodnenia uviedol, že je nesporné, že predávajúci v kúpnej zmluve a zmluve o zriadení vecného bremena urobil vyhlásenia v bodoch čl. VII. zmluvy, pričom tieto prehlásenia žalovanej sa neskôr ukázali ako nepravdivé. Žalovaná si preukázateľne nesplnila povinnosť stanovenú v ust. čl. II. bod 2 spojený s čl. V. zmluvy, spočívajúcu v zriadení a vzniku vecného bremena k pozemku parc. č. XXX/X v prospech žalobkyne. Je zrejmé, že vyhodnocoval zmluvu ako celok. Hoci osobitne nešpecifikoval, že v zmluve sú zlúčené dva oddeliteľné právne úkony, súd vykonal dokazovanie zmluvou uzavretou medzi stranami sporu, ktorá obsahovala ustanovenia vo vzťahu ku kúpnej zmluve a zmluve o zriadení vecného bremena, ako aj ďalšie ustanovenia vzťahujúce sa k zmluve ako celku, pričom odvolací súd už v uznesení sp. zn. 14C/79/2019 poukázal na to, že z obsahu odstúpenia vyplýva, že žalobkyňa odstúpila od zmluvy v celom rozsahu a s prihliadnutím na obsah celej zmluvy (kúpnej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena) nepochybne vyplýva podmienenosť uzavretia kúpnej zmluvy zriadením vecného bremena práva prechodu a s prihliadnutím na obsah odstúpenia je zrejmé, že žalobkyňa odstupuje od celej zmluvy práve z dôvodu, že zriadenie práva vecného bremena sa ukázalo ako právne nulité, nakoľko žalovaná nebola oprávneným vlastníkom nehnuteľnosti, ku ktorej sa zriaďovalo právo vecného bremena, v dôsledku čoho žalobkyňa nemala možnosť legálneho prístupu na lesné pozemky, ktoré boli predmetom kúpy. Pokiaľ žalovaná namietala, že súd prvej inštancie sa nezaoberal a neposúdil účel bezodplatného zriadenia vecného bremena, nezaoberal sa argumentom žalovanej, že účel zriadenia vecného bremena bol zachovaný bez ohľadu na pravdivosť vyhlásenia žalovanej v zmluve s poukazom na to, že nehnuteľnosť, vo vzťahu ku ktorej zmluvne bolo zriadené právo vecného bremena - právo prechodu k Nehnuteľnosti 1 žalobkyňou, že sa jedná o lesnú cestu vo vlastníctve obce, odvolací súd uvádza, že posudzovanie, a teda aj vyjadrovanie sa súdu prvej inštancie k tejto otázke nie je pre právne posúdenie platnosti odstúpenia zásadné, keďže v konaní bolo nepochybne preukázané, že žalovaná reálne nesplnila povinnosť zriadiť vecné bremeno v prospech žalobkyne, pričom v tomto smere pre právne posúdenie nie je zásadné ani časové hľadisko. K námietke žalovanej, že v čase uzavretia zmluvy bola žalovaná zapísaná ako vlastníka nehnuteľnosti, ku ktorej sa zriadilo vecné bremeno, až následne správa katastra nehnuteľností zapísala opravu vlastníckeho práva na iný subjekt, pre rozhodnutie vo veci samej rovnako podľa názoru odvolacieho súdu nie je zásadné, pretože v konaní bolo nepochybne preukázané, že žalovaná vlastníkom k nehnuteľnosti, ku ktorej zmluvne zriadila právo vecného bremena reálne nikdy nebola, bola len v určitom časovom období ako vlastníka spornej nehnuteľnosti zapísaná u Správy katastra nehnuteľností a podľa názoru súdu pre právne posúdenie časové hľadisko pri porušení vyhlásenia v zmluve nie je zásadné. Je nepochybné, že žalovaná s nehnuteľnosťou, ku ktorej zriadila vecné bremeno z dôvodu, že nikdy reálne nebola vlastníkom tejto nehnuteľnosti, nemohla žiadnym spôsobom nakladať, a teda, nemohla ani na tejto nehnuteľnosti zriadiť v prospech žalobkyne právo vecného bremena.

7.6. Dovolaťka v dovolaní tiež namietala, že odvolací súd v odôvodnení rozsudku neuviedol jasným a zrozumiteľným spôsobom existenciu danosti naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe v zmysle ust. § 137 písm. c) CSP. Dovolaťka súd uvádza, že zo strany odvolacieho súdu išlo len o doplnenie dôvodov na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 2 CSP, ktorý v bode 17. rozsudku dostatočne jasno uviedol, prečo má žalobkyňa naliehavý právny záujem na podanej určovacej žalobe v zmysle ust. § 137 písm. c) CSP a vysporiadal sa s odvolacími námietkami žalovanej v zmysle § 387 ods. 3 CSP, pričom zároveň k doplneným záverom doplnil aj právne posúdenie aplikujúc rovnaké právne ustanovenia aké použil a j súd prvej inštancie opätovne poukazujúc, že právna kvalifikácia je vecou súdu. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s rozsudkom súdu prvej inštancie vytvára ich kompletizujúcu jednotu. Rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Z odôvodnenia odvolacieho súdu jednoznačne vyplýva, že

sa v celom rozsahu stotožnil s právnym posúdením súdu prvej inštancie, ktoré okrem iného podľa svojho uváženia a možnej aplikácie ďalších dôvodov mohol aplikovať na skutkový stav zistený súdom prvej inštancie. Teda uvedené nepredstavuje porušenie práva na spravodlivý proces tak, ako to prezentuje žalovaná. Nakoľko civilné konanie je ovládané zásadou iura novit curia (právo pozná súd), postupom odvolacieho súdu teda nedošlo k porušeniu § 216 ods. 1 CSP. K námietke spočívajúcej v nedostatočnom vysporiadaní sa s odvolacími dôvodmi žalovanej zo strany odvolacieho súdu, ktorými sa žalovaná domnieva, že spochybnila správnosť rozsudku súdu prvej inštancie, dovolací súd uvádza, že odvolací súd sa podaným odvolaním žalovanej a jej uvedenými odvolacími dôvodmi riadne zaoberal. O uvedenom svedčí odôvodnenie napadnutého rozhodnutia (viď body 9. až 11.), z ktorého vyplýva, že dal odpovede, resp. vyjadril sa k odvolacím námietkam, ktoré mali pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam. Dovolací súd upozorňuje na to, že odvolací súd nemusí dať v odôvodnení svojho rozhodnutia odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom skúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Záverom dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalovaná vo svojom odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie ani argumentáciu naliehavosti právneho úkonu a odpoveď prečo odvolací súd považoval vzťah založený Kúpnu zmluvou medzi žalobkyňou a žalovanou za obchodnoprávny a nie občianskoprávny, nevyužil ako odvolací dôvod.

6.7. Za zmatečnosť vadu v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovanej (strany sporu), ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom. Súčasťou práva na spravodlivý súdny proces nie je právo sporovej strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (pozri IV. ÚS 252/04). Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmatečnosti vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06). Pokiaľ dovolateľka podaným dovolaním brojila proti skutkovému stavu zistenému nižšími súdmi, ani namietaná okolnosť nedostatočne zisteného skutkového stavu v zásade nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak ani tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

6.8. Dovolací súd má za to, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje dostatočnú argumentáciu k relevantným odvolacím námietkam a nie je ho možné považovať za nedostatočne odôvodnené, arbitrárne, resp. svojvoľné. Námietka nedostatočného, resp. nepreskúmateľného rozhodnutia odvolacieho súdu, preto v posudzovanom prípade nezakladá vadu zmatečnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, ktorá by znamenala porušenie práva žalovanej na spravodlivý súdny proces. Dovolací súd preto dospel k záveru, že v danej veci nejde o taký prípad zmatečnosti ako namieta dovolateľka. Za procesnú vadu konania podľa ust. § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, nie je spôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 420, ani podľa ust. § 421 ods. 1 CSP.

7. V prejednávanej veci žalovaná ďalej uviedla dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

Ustanovenie § 432 ods. 2 CSP je nutné vykladať v spojitosti s § 421 ods. 1 písm. a) CSP zakladajúcim prípustnosť dovolania v prípade nesprávneho právneho posúdenia veci, čo znamená, že dovolateľ je povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Tento dôvod prípustnosti sa teda viaže na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany odvolacieho súdu, a to konkrétne v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach. Aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (porovnaj 2Cdo/203/2016, 3Cdo/216/2017, 4Cdo/64/2018, 6Cdo/113/2017, 7Cdo/95/2017 a 8Cdo/95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

8. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnú (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnú (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní.

9. Žalovaná vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

10. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu určitej právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

11. Ešte pre úplnosť treba uviesť, čo patrí do pojmu „ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu“. V zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 CSP) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986. Dovolací súd pritom pri posudzovaní prípustnosti dovolania nie je

viazaný (a zároveň obmedzený) rozhodnutiami najvyššieho súdu, ktoré v dovolaní označil dovolateľ (viď sp. zn. 1VObdo/2/2020, 1VCdo/2/2022, 8Cdo/278/2019). Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nepatria rozhodnutia ústavného súdu, krajských súdov Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Českej republiky ani Európskeho súdu pre ľudské práva (3Cdo/6/2017, 3Cdo/165/2018, 6Cdo/79/2017). Pokiaľ sa riešenie určitej právnej otázky odvolacím súdom prípadne odkloní od právnych záverov prijatých týmito súdmi, nemôže ísť o odklon relevantný v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Napriek tomu, že pod pojem ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP nemožno zahrnúť rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, požiadavka predvídateľnosti súdnych rozhodnutí ako základný atribút právnej istoty je v zmysle čl. 2 ods. 2 CSP napĺňaná prostredníctvom ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, medzi ktoré sa vzhľadom na potrebu výkladu čl. 2 CSP vo funkčnej jednote s čl. 3 CSP zaradzujú okrem najvyššieho súdu aj ústavný súd, Európsky súd pre ľudské práva a Súdny dvor Európskej únie (pozri II. ÚS 574/2021). Pokiaľ teda ústavný súd vyslovil názor na riešenie tej-ktorej otázky ako jedna z najvyšších súdnych autorít (čl. 2 ods. 2 CSP), je potrebné aby dovolací súd k tejto skutočnosti pri rozhodovaní prihliadol. Dovolaciemu súdu je známy aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) zo 7. septembra 2023 sp. zn. III. ÚS 184/2023.

12. Žalovaná namietala odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke posúdenia A: Existencie naliehavého právneho záujmu na strane žalobkyne s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo229/2010 z 20. júla 2011, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako judikát R 5/2014, podľa ktorého: „Odstúpenie od zmluvy je právnym inštitútom, v dôsledku uplatnenia ktorého sa zmluva zrušuje s účinkami „od začiatku“ (ex tunc). Týmto zrušením zaniká právny titul, na základe ktorého nadobúdateľ získal vlastnícke právo k nehnuteľnosti. Medzi účastníkmi zmluvy je po zrušení zmluvy taký právny stav, aký bol pred jej uzatvorením, ako keby k uzatvoreniu zmluvy vôbec nedošlo a to nielen z hľadiska obligračných účinkov, ale i účinkov vecnoprávných. Oba tieto účinky, sú totiž sledované nielen pri uzatváraní zmluvy, ale i pri odstúpení od nej a nemožno ich od seba oddeľovať. Obligačné účinky predstavujú predpoklad pre nastúpenie účinkov vecnoprávných... Nakoľko teda odstúpenie od zmluvy má i vecnoprávne účinky, obnovuje sa v dôsledku neho pôvodný stav, t. j. zo zákona sa obnovuje vlastnícke právo prevodcu. Predpokladom takéhoto obnovenia vlastníctva prevodcu je však skutočnosť, že vlastníctvo dotknutej nehnuteľnosti nebolo pred odstúpením od zmluvy dobromyseľne nadobudnuté treťou osobou... Pokiaľ sa teda pri odstúpení od zmluvy o prevode nehnuteľnosti priamo zo zákona obnovuje vlastnícke právo prevodcu, zapisuje sa táto zmena do katastra nehnuteľností záznamom. Zo znenia § 34 ods. 1 katastrálneho zákona totiž jednoznačne vyplýva, že práva k nehnuteľnostiam, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli zo zákona, sa do katastra nehnuteľností zapisujú záznamom. Záznamovou listinou, ktorá bude podkladom pre vykonanie predmetného záznamu je buď odstúpenie od zmluvy, alebo v prípade vzniku sporu o jeho platnosť príslušné rozhodnutie súdu (§ 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku).“ Žalovaná je názoru, že žalobkyňa mala k dispozícii úplne iný právny prostriedok, ktorým sa mohla domôcť svojho domnelého práva, a to vykonanie záznamu v katastri nehnuteľností, kedy v prípade, že platnosť odstúpenia od zmluvy spochybňuje žalovaná, tak ako to je v danom prípade, mal katastrálny odbor vyzvať žalovanú na podanie žaloby o neplatnosť odstúpenia od kúpnej zmluvy s poučením, že pokiaľ tak neurobí, bude to vyhodnotené ako akceptácia platnosti vykonaného odstúpenia od zmluvy. V prípade ak dôjde k sporu, je na strane predávajúceho z kúpnej zmluvy daný naliehavý právny záujem na tom, aby súd rozsudkom určil, že po zániku právneho vzťahu z kúpnej zmluvy je opäť vlastníkom nehnuteľnosti, ktorú kúpnu zmluvou previedol na kupujúceho“ (Rozsudok NS SR sp. zn.: 8Sžo/4/2008 zo dňa 24. apríla 2008). Žalovaná je preto názoru, že odvolací súd priznal naliehavý právny záujem žalobkyni na určení vlastníckeho práva v prospech žalovanej, pričom túto otázku mal odvolací súd vyriešiť tak, že mal v súlade s právnymi závermi rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/229/2010 zo dňa 20. júla 2011 vzhliadnuť absenciu naliehavého právneho záujmu na strane žalobkyne.

13. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať

akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu.

14. Pokiaľ ide o dovolací dôvod pre nesprávne právne posúdenie veci, dovolací súd zdôrazňuje, že uvádzané argumenty (t. j. že žalobkyňa mala k dispozícii úplne iný právny prostriedok, ktorým sa mohla domôcť svojho domnelého práva, a to v zmysle rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Sžo/229/2010, a to vykonaním zápisu v katastri nehnuteľností, kedy v prípade, že platnosť odstúpenia od zmluvy spochybňuje žalovaná, mal katastrálny odbor vyzvať žalovanú na podanie žaloby o neplatnosť odstúpenia od kúpnej zmluvy s poučením, že pokiaľ tak neurobí, bude to vyhodnotené ako akceptácia vykonaného odstúpenia od zmluvy), neboli dovolateľkou namietané v odvolaní. Z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/144/2021 zo dňa 30. júna 2022).

15. Povedané inými slovami, nedávalo by žiaden rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v predchádzajúcom odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu. Takto by totiž nastala celkom absurdná situácia, kedy by najvyšší súd preskúmaval rozsudok odvolacieho súdu (teda jeho „zákonnú správnosť a spravodlivosť“), hoci by však tento odvolací súd nemal žiaden dôvod, pre ktorý by sa mohol (a mal) zaoberať určitou argumentáciou, ktorá mu nebola známa (zrejma), pretože ju dovolateľ nepoužil a „vyčkal“ by s ňou až na konanie pred dovolacím súdom. Dovolanie nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, dispozične, teda obsahovo vecne (argumentačne); hodnotové obmedzenie prípustnosti opravného prostriedku nepredstavuje odmietnutie spravodlivosti. V tomto prípade ide totiž o kontradiktórne sporové konanie, v ktorom platí zásada, že práva patria bdelym (vigilantibus iura scripta sunt). Ak potom dovolateľka uvedenú námietku, zakladajúcu prípustnosť a dôvodnosť dovolania, neuplatnila v odvolacom konaní - hoci jej bola známa - v rámci ochrany svojich práv, nemôže ju dovolací súd posudzovať pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP a contrario), lebo inak by fakticky preskúmaval rozsudok súdu prvej inštancie namiesto odvolacieho súdu, ktorý však na to nedostal príležitosť. Z uvedeného možno urobiť záver, že dovolateľka môže urobiť spôsobilým predmetom dovolacieho konania len také námietky, ktoré už uplatnila v odvolacom konaní, pokiaľ tak s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu urobiť mohla, a tak poskytla príležitosť odvolaciemu súdu sa k nim vyjadriť. V podstate obdobne postupuje vo svojej činnosti aj ústavný súd, z ktorého judikatúry vyplýva, že ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc a sťažnosť sťažovateľa odmietne (II. ÚS 70/2017).

16. So zreteľom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie v tejto časti smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

17. V prejednávanej veci žalovaná ďalej uviedla dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a to: B: Právna otázka posúdenia určitosti, zrozumiteľnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy, s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/325/2008 z 30. júla 2009 a 3Obdo/61/2016 z 30. novembra 2016.

18. Pretože dovolateľkou uplatnený dovolací dôvod bol vymedzený v zákonných mantineloch § 432 ods. 2 CSP, bol splnený predpoklad prípustnosti dovolania vyplývajúci z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP a na tomto základe dovolací súd podrobil rozsudok odvolacieho súdu meritórnemu dovolaciemu prieskumu; pristúpil k posúdeniu dôvodnosti dovolania z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu, t.j. výkladu pri riešení právnej otázky posúdenia určitosti a zrozumiteľnosti Odstúpenia od kúpnej zmluvy, aplikácii ustanovenia § 266 ods. 1, 2, 3 Obchodného zákonníka a určitosti právneho úkonu v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

19. Vec prejednávajúci senát preto skúmal, či napadnutým rozhodnutím došlo k odklonu od ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods.1 písm. a) CSP.

20. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/325/2008 z 30. júla 2009: „Záver o neurčitosti alebo nezrozumiteľnosti právneho úkonu predpokladá, že ani jeho výkladom nie je možné dospieť k nepochybnému poznaniu, čo chcel účastník občianskoprávneho vzťahu prejavíť. Účinky právneho úkonu sa posudzujú v čase, kedy došlo k prejavu vôle konajúceho a následné zmeny sú možné len zákonným spôsobom, nie však zmenou výkladu prejavu vôle. Posledná veta „Ak obsah právneho úkonu nezodpovedá prejavu vôle zmluvných strán, takýto právny úkon nespĺňa zákonnú požiadavku určitosti v zmysle ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka“ bola žalovaným dopísaná navyše (pozn. súdu).

20.1. Žalovaná je názoru, že ak ako dôvod odstúpenia od Kúpnej zmluvy uviedla žalobkyňa uvedenie žalovanou do omylu v dôsledku dodatočnej zmeny vlastníctva k Nehnuteľnosti II a nemožnosť legalizácie žalobkyni prístupu na Nehnuteľnosť II, tak potom v kontexte dohody zmluvných strán o možnosti odstúpenia od Kúpnej zmluvy v čl. VII bod 8 Kúpnej zmluvy nemožno hovoriť o platnom a existujúcom dôvode odstúpenia a taktiež ani o určitom a zrozumiteľnom právnom úkone.

20.2. Dovolací súd poukazuje, že predmetné rozhodnutie od ktorého vyvodzuje dovolateľka odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod v tej veci, bolo predmetom preskúmania dovolacím súdom právna otázka týkajúca sa posúdenia určitosti, zrozumiteľnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy.

20.3. Žalovaná tiež poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/61/2016 z 30. novembra 2016: „Je nevyhnutné, aby zmluvná strana, ktorá chce prejavíť vôľu smerujúcu k zániku záväzku odstúpením, jednoznačne vymedzila dôvod, pre ktorý od zmluvy odstupuje s vymedzením konkrétnej zmluvnej povinnosti, ktorá bola druhou stranou určitým konaním alebo nekonaním porušená. Iba ak sú splnené tieto požiadavky, nastanú predpokladané účinky odstúpenia od zmluvy v podobe zániku zmluvného záväzku. S ohľadom na sankčný charakter inštitútu odstúpenia je nevyhnutné, aby druhej zmluvnej strane bol známy dôvod odstúpenia.“ Žalovaná je názoru, že predmetný rozsudok najvyššieho súdu prekonal odvolacím súdom označené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/111/2008 z 30. júna 2009, ktorý ustálil, že dohoda o možnosti odstúpenia od zmluvy nemusí byť viazaná na konkrétny dôvod.

20.4. Žalovaná tiež poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky 21Cdo/4986/2010 z 20. septembra 2011. Dovolací súd poukazuje, že do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemožno zahrnúť rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky (2Cdo/56/2017, 6Cdo/79/2017). Tento názor najvyššieho súdu rešpektuje aj Ústavný súd Slovenskej republiky, že tieto rozhodnutia nepatria do ustálenej praxe dovolacieho súdu a z pohľadu posudzovania ustálenej praxe ich nebude zohľadňovať (napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 6. októbra 2020 sp. zn. I. ÚS 115/2020). Preto so zreteľom na uvedené, argumentácia dovolateľa s poukazom na českú judikatúru je právne irelevantná. Ak teda dovolateľ v dovolaní poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky ako na rozhodnutia spadajúce pod ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa odvolací súd odklonil, takýto postup nemožno považovať za súladný s požiadavkami na formuláciu právnej otázky v dovolaní, ktorého prípustnosť je vyvodzovaná z § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

20.5. Žalovaná je názoru, že odvolací súd mal v súlade s vyššie uvedenou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu vzhľadnúť absenciu esenciálnych náležitostí platného právneho úkonu - Odstúpenia od zmluvy v dôsledku jeho neurčitosti a nezrozumiteľnosti, čím bol daný právny úkon, Odstúpenie od Zmluvy absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

20.6. Dovolací súd poukazuje, že uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/111/2008 z 30. júna 2009 na ktoré odkázal odvolací súd, vyjadril názor, že odstúpenie od zmluvy je jednostranný, adresovaný právny úkon, ktorý sa stáva účinným tým, že dôjde do dispozičnej sféry adresáta. V zmysle § 48 ods. 1 Obč. zákonníka možno odstúpiť od zmluvy, len ak je to v zákone (v Obč. zákonníku alebo v inom zákone) pre konkrétny prípad stanovené, alebo ak bolo odstúpenie dohodnuté medzi účastníkmi zmluvy. Dohoda o odstúpení pritom nemusí byť viazaná na existenciu nejakého dôvodu. Pre odstúpenie od zmluvy tam, kde zmluva bola uzavretá písomne, platí, že aj

odstúpenie musí byť písomné; inak zákon pre odstúpenie od zmluvy nevyžaduje žiadnu zvláštnu formu, preto odstúpiť od zmluvy možno písomne aj ústne. Obč. zákonník v § 48 ale ani v žiadnom inom ustanovení neurčuje povinnosť, aby obsahom právneho úkonu odstúpenia od zmluvy bolo aj uvedenie dôvodu odstúpenia (či už zákonného alebo dohodnutého). Prípadné uvedenie dôvodov odstúpenia v písomnom (prípadne aj ústnom) odstúpení od zmluvy neznamena väzanosť týmito dôvodmi. Neexistencia dôvodov odstúpenia uvedených v odstúpení preto nevyklučuje platnosť odstúpenia z iných skutočne existujúcich dôvodov.

20.7. Dovolací súd poukazuje, že odstúpenie od zmluvy predstavuje jeden z najzávažnejších zásahov do zmluvného vzťahu, keď odstupujúca zmluvná strana nemá záujem na ďalšom plnení zo zmluvy, preto pristúpi k okamžitému ukončeniu zmluvy. Vo väčšine prípadov odstúpenie od zmluvy je následkom vážneho porušenia zmluvného záväzku. Odstúpenie od zmluvy je výnimkou zo zásady pacta sunt servanda, t. j. zmluvy treba dodržiavať. Je to jednostranný právny úkon, ktorý vedie k zrušeniu záväzku. Odstúpenie od zmluvy je možné v prípadoch, ktoré určuje zákon alebo je možné ho dojednať v zmluve, väzuc toto právo na určitú právnu skutočnosť alebo udalosť. Odstúpenie od zmluvy nevyžaduje súhlas druhej zmluvnej strany a je účinné doručením. Platí, že odstúpiť od zmluvy je možné, ak je to v zmluve dohodnuté alebo uvedené v zákone. Základným predpokladom platnosti odstúpenia od zmluvy je platnosť zmluvy, od ktorej sa odstupuje. Zjednodušene povedané, odstúpiť sa dá len od platnej zmluvy. Judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dospela k záveru, že: „Predpokladom (podmienkou) platnosti a účinnosti hmotnoprávneho úkonu odstúpenia od zmluvy (§ 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka) smerujúceho k právnomu dôsledku podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorým je zrušenie zmluvy, je, že zmluva, ku ktorej sa odstúpenie vzťahuje, nie je absolútne neplatnou; inak je odstúpenie od zmluvy neplatné pre rozpor so zákonom.“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. februára 2012, sp. zn. 1Cdo/48/2010). Dohodnuté dôvody odstúpenia môžu byť rôzne pod podmienkou, že neodporujú zákonu a nie sú v rozpore s dobrými mravmi (podľa Občianskeho zákonníka) alebo zásadami poctivého obchodného styku (podľa Obchodného zákonníka). Podľa ustanovení Občianskeho zákonníka platí, že odstúpením od zmluvy sa zmluva zruší od samotného začiatku, ak nie je stanovené inak právnym predpisom alebo dohodou zmluvných strán. To znamená, že účinky odstúpenia od zmluvy pôsobia spätne (ex tunc), akoby zmluva nikdy neexistovala. Následne, po odstúpení od zmluvy podľa ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka, je každá zmluvná strana povinná vrátiť druhej strane všetko, čo dostala na základe zrušenej zmluvy, v súlade s princípmi bezdôvodného obohatenia. V slovenskom právnom poriadku platí odlišná úprava dôsledkov odstúpenia od zmluvy v závislosti od toho, či ide o odstúpenie podľa Občianskeho zákonníka alebo odstúpenie v obchodných vzťahoch podľa Obchodného zákonníka. Podľa Občianskeho zákonníka sa zmluva zruší od jej začiatku (ex tunc). Naopak, v prípade odstúpenia od zmluvy v obchodných vzťahoch podľa ust. § 351 ods. 1 Obchodného zákonníka, sa zmluva zruší a účinky odstúpenia sa uplatnia až od momentu odstúpenia (ex nunc). Ak bola zmluva podľa obchodného zákonníka zrušená, tak plnenie, ktoré bolo poskytnuté pred zrušením zmluvy, nie je považované za plnenie vykonané na základe neplatnej zmluvy. Tým pádom nemôže byť použitá právna úprava bezdôvodného obohatenia podľa ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka na vyrovnávanie vzájomných nárokov.

20.8. Dovolací súd, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu súdmi nižších inštancií, ktorým je väzvaný (§ 442 CSP), porovnal právne závery, na ktorých v napadnutom rozsudku založil svoje rozhodnutie odvolací súd s podstatou záverov dovolacieho súdu vyjadrených v rozhodnutiach uvádzaných vyššie a dospel k záveru, že súdy nižších inštancií nevybočili z judikatúrnych zásad pre výklad a riešenie právnej otázky posúdenia určitosti a zrozumiteľnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

20.9. V kúpnej zmluve uzavretej dňa 27. mája 2008 je dohodnuté zmluvnými stranami odstúpenie od zmluvy v článku VII. bod 8 tak, že v prípade, ak sa preukáže nepravdivosť niektorého z vyhlásení daného niektorou zmluvnou stranou v zmluve, alebo ak niektorá zmluvná strana poruší niektorú z povinností uvedených v zmluve, druhá strana je oprávnená odstúpiť od zmluvy, predávajúci je povinný bezodkladne vrátiť kupujúcemu dohodnutú kúpnu cenu uvedenú v článku IV. zmluvy a kupujúci je povinný vrátiť predávajúcemu predmet kúpy. Podľa článku VII. bod 4. predávajúci prehlásil, že je oprávnený s nehnuteľnosťami nakladať v plnom rozsahu. Podľa bodu 6. citovaného článku predávajúci prehlásil, že mu nie sú známe žiadne okolnosti, ktoré by mali za následok neplatnosť zmluvy, alebo by mohli ohroziť platnosť zmluvy alebo riadne plnenie jeho povinností a záväzkov voči druhej strane podľa

zmluvy. Zároveň predávajúci podľa bodu 5. článku VII. prehlásil, že nehnuteľnosti nie sú predmetom žiadnych súdnych, správnych, alebo iných sporov. Je nesporné, že predávajúca v kúpnej zmluve a zmluve o zriadení vecného bremena urobila vyhlásenia v citovaných bodoch článku VII. zmluvy, pričom tieto prehlásenia žalovanej sa neskôr ukázali ako nepravdivé. Žalovaná si preto preukázateľne nesplnila povinnosť stanovenú v ustanovení článku II. bod 2. v spojení s článkom V. zmluvy, spočívajúcu v zriadení a vzniku vecného bremena k pozemku s parc. č. XXX/X v prospech žalobkyni. Pokiaľ žalovaná namieta absolútnu neplatnosť jednostranného právneho úkonu - odstúpenia, a to z dôvodu absencie dostatočne určito a zrozumiteľne konkretizovaného dôvodu odstúpenia, ako aj absencie špecifikovania povinnosti žalovanej, ktorej porušenie je sankcionované možnosťou odstúpenia od zmluvy, súdy nižších inštancií považovali správne túto obranu za neopodstatnenú. Zmluvné strany sa v rámci zmluvnej slobody dohodli na znení a možnosti odstúpenia od zmluvy v citovanom článku VII. bod 8., tak, že jedna zo strán (účastníkov zmluvy) je oprávnená odstúpiť od zmluvy už v prípade, ak vyhlásenie niektorého účastníka zmluvy sa preukáže v budúcnosti za nepravdivé, resp. ak niektorá zmluvná strana poruší niektorú z povinností uvedených v zmluve, čo preukázateľne sa v danom prípade stalo. Čo sa týka náležitostí samotného odstúpenia, ide o jednostranný právny úkon, pri ktorom sa žiadne osobitné náležitosti v zmysle aplikovateľných právnych predpisov (§ 344 Obchodného zákonníka) nevyžaduje a na inštitút odstúpenia by sa tak mali sťahovať iba všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch. Na nastúpenie účinkov odstúpenia sa vyžaduje náležité doručenie druhej zmluvnej strane (§ 349 ods. 1 Obchodného zákonníka), čo v danom prípade nie je sporné. Z obsahu odstúpenia žalobkyni od zmluvy vyplýva, že žalobkyňa odstúpila od zmluvy ako celku s tým, že zároveň žiadala vrátenie zaplatenej kúpnej ceny vo výške 929.429,72 eur (28 000.000,00,- Sk). Dovolací súd súhlasí so závermi odvolacieho súdu, že písomné odstúpenie od predmetnej Zmluvy zo dňa 04. mája 2011 obsahuje všetky zákonom predpokladané náležitosti platnosti právneho úkonu odstúpenia od kúpnej zmluvy. Zo znenia odstúpenia od kúpnej Zmluvy je vyjadrené, že žalobkyňa deklaruje vôľu predmetnú Zmluvu ako celok zrušiť a to z dôvodov, ktoré sú v predmetnom prejave vôle dostatočne určitým spôsobom špecifikované. Už samotné vyhlásenie predávajúceho, ktoré sa neskôr stalo nepravdivým, zakladalo možnosť odstúpenia žalobkyne od platne uzavretej kúpnej zmluvy, čo nebolo medzi stranami sporné.

20.10. Najvyšší súd upriamuje pozornosť na to, že súdy nižších inštancií mali za preukázané, že písomné odstúpenie žalobkyne od zmluvy zo dňa 04. mája 2011 s poukazom na § 344 Obchodného zákonníka je platné. Zmluvné strany sa v rámci zmluvnej slobody dohodli na znení a možnosti odstúpenia od zmluvy v článku VII. bod 8 tak, že jedna zo strán (účastníkov zmluvy) je oprávnená odstúpiť od zmluvy už v prípade, ak vyhlásenie niektorého účastníka zmluvy sa preukáže v budúcnosti za nepravdivé, resp. ak niektorá zmluvná strana poruší niektorú z povinností uvedených v zmluve, čo sa preukázateľne v danom prípade stalo.

20.11. Obsah spisu preto neopodstatňuje záver, že výsledok riešenia právnych otázok odvolacím súdom, sa dostal do kolízie s právnymi závermi zodpovedajúcimi ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu. Dovolací súd tak uzatvára, že odvolací súd sa svojím záverom na podklade zisteného skutkového stavu neodklonil od záverov vyjadrených najvyšším súdom v žalovanou označenom rozhodnutí a dovolací súd ani nezistil žiadny dôležitý dôvod, pre ktorý by sa mal od takto publikovaných záverov odchýliť.

20.12. Podľa názoru dovolacieho súdu sa tak odvolací súd riešením dovolacej otázky nastolenej žalovanou neodklonil od podstaty všeobecných právnych záverov dovolacieho súdu uvedených v rozhodnutiach, ktoré boli citované v odseku 13. Nosné dôvody (ratio decidendi) oboch nižších súdnych rozhodnutí nie sú v kolízii s právnymi závermi zodpovedajúcimi ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu. Odvolací súd o nastolenej právnej otázke (s meritórnym významom pre jeho rozhodnutie) rozhodol v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu a teda napadnutým rozhodnutím nedošlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP).

21. V prejednávanej veci žalovaná ďalej uviedla dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a to: C: Právna otázka posudzovania platnosti úkonu na základe relevantných okolností v čase učinenia úkonu a nie tých, ktoré nastanú neskôr, či tých ktoré vyjdú najavo neskôr a nemožnosť odstúpenia od Kúpnej zmluvy v dôsledku splnenia záväzkov z Kúpnej zmluvy, s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. I MOBdoV/16/2006 z 36. marca 2009., 2 OBdo/66/2015 z 28. februára 2017, uznesenie

Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 350/2017 z 19. júla 2017, uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32 Odo/101/2005, uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29 Odo/331/2006.

22. Odklon vidí od rozhodnutia sp. zn. 1MOboV/16/2006 z 36. marca 2009 a z rozhodnutia poukazuje na: „... Znamená to, že právny úkon, ktorý v čase urobenia zodpovedal všetkým zákonným požiadavkám a bol preto platný, sa v dôsledku skutočností, ktoré nastali po jeho vzniku, nemôže dodatočne stať neplatným (a naopak). Dôvodom neplatnosti Kúpnej - (pozn. vložila odvolateľka nad rámec) zmluvy (analogicky ani jednostranného adresného právneho úkonu, ktorým je odstúpenie od zmluvy - opäť nad rámec vložila dovolateľka) nemôže preto byť ani nepĺnenie zmluvných povinností, vyplývajúcich zo samotnej posudzovanej zmluvy.

22.1. Žalovaná je názoru, že žalobkyňa neuviedla do omylu, nakoľko bola preukázateľne v čase uzavretia Zmluvy oprávneným vlastníkom Nehnuteľnosti 2, a teda s Nehnuteľnosťou 2 mohla nakladať zriadením Vecného bremena a k okolnosti, ktorá ju zbavila vlastníctva Nehnuteľnosti 2, došlo až v čase po podpise Kúpnej zmluvy, a to bez zavinenia (alebo pričinenia) žalovanej, posudzovanie porušenia zmluvnej povinnosti (prehlásenie žalovanej o tom, že je vlastníkom Nehnuteľnosti II) a s tým súvisiaca (prípadná aj keď nie zrejماً) oprávnenosť žalobkyne odstúpiť od zmluvy musí byť posudzované v dôsledku vyššie uvádzaného rozhodnutia dovolacieho súdu prísne v čase, kedy k učineniu právneho úkonu - prehlásenia žalovanej došlo. Tiež je názoru, že skutočnosť, že Kúpna zmluva (resp. kúpna zmluva k Nehnuteľnosti 1) zanikla splnením, a to ku dňu povolenia vkladu vlastníckeho práva a vecného bremena v prospech žalobkyne spôsobila zánik záväzkov zmluvných strán, a teda následné Odstúpenie od zmluvy nemožno považovať za platné odstúpenie od zmluvy. Skutkovú situáciu je možné vyhodnotiť tak, že v čase doručenia Odstúpenia od zmluvy, Kúpna zmluva už zanikla skôr, a to splnením (keďže došlo k právoplatnému povoleniu vkladu vlastníckeho práva a práva zodpovedajúceho vecnému bremenu v prospech žalobkyne), a teda už nebolo možné od Kúpnej zmluvy odstúpiť, a to vďaka nemožnosti „ďalšieho“ zániku Kúpnej Zmluvy, ktorá už raz zanikla jej splnením.

22.2. Dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že v predmetnom rozhodnutí na ktoré poukázala žalovaná išlo o uzatvorenie zmluvy o predaji podniku a pre posúdenie platnosti zmluvy z pohľadu zákona o preukazovaní pôvodu finančných prostriedkov pri privatizácii číslo 221/1994, bolo významné (okrem všeobecných požiadaviek na platnosť zmluvy) len to, či podmienky stanovené v § 2, 3, a 4 citovaného zákona boli splnené v čase jej vzniku (uzavretia). Fond národného majetku uzavrie podľa § 5 zákona číslo 221/1994 Z. z. zmluvu o predaji privatizovaného majetku len vtedy, ak sú splnené povinnosti podľa tohto zákona, inak je zmluva neplatná. Skonštatoval, že v čase uzavretia spornej zmluvy boli splnené podmienky preukázania pôvodu finančných prostriedkov v privatizácii tak, ako to vyžaduje zákon číslo 221/1994 Z. z. a preto nie je neplatná.

23. Žalovaná vidí tiež odklon od rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obo/66/2015 z 28. februára 2017 a z rozhodnutia poukazuje na: „odstúpenie žalobcu od Kúpnej zmluvy vyhodnotil odvolací súd ako neplatné z dôvodu, že k odstúpeniu došlo v čase, kedy už boli vzájomné záväzky zmluvných strán splnené a žiaden záväzok neexistoval.“

23.1. K poukázanému odklonu na ktorý poukázala žalovaná dovolací súd uvádza, že v predmetnom rozhodnutí dovolací súd uzavrel: „odstúpenie od Kúpnej zmluvy zo strany žalobcu bolo neplatné, lebo Dodatky ku Kúpnej zmluve boli neplatné, a preto nie je platné ani odstúpenie žalobcu od Kúpnej zmluvy. Kúpna zmluva bola podkladom návrhu na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a z jej obsahu bolo zrejmé, že kúpna cena predstavovala sumu vo výške 6 000.000 Sk. Zo spisu jednoznačne vyplýva, že táto kúpna cena bola v celosti žalovaným 1/ v postavení kupujúceho zaplatená, pričom táto skutočnosť nebola medzi sporovými stranami sporná. Po uzavretí Kúpnej zmluvy zmluvné strany uzavreli dňa 31. decembra 2003 Dodatok č. 1, kde bola kúpna cena zvýšená na sumu 8 000.000 Sk. Predmetný Dodatok č. 1 však nespĺňal zákonom predpísané náležitosti a ani netvoril neoddeliteľnú časť Kúpnej zmluvy, preto dovolací súd tento Dodatok č. 1 v súlade s názorom odvolacieho súdu považuje za neplatný. Po zavkladovaní Kúpnej zmluvy dňa 26. januára 2004 uzavreli žalobca a žalovaný 1/ dňa 02. februára 2004 ďalší Dodatok č. 1, obsahom ktorého bolo opäť zvýšenie kúpnej ceny na sumu vo výške 8 000.000 Sk. Dovolací súd v zhode s odvolacím súdom posúdil ako neplatný, a to nie len pre nedostatok formálnych náležitostí, ale predovšetkým na to, že v čase jeho uzavretia už zmluvné strany

nemali právo meniť podstatnú náležitosť Kúpnej zmluvy, ktorou kúpna ceny nepochybne je. Takúto podstatnú náležitosť Kúpnej zmluvy je možné meniť len do času, kým nedôjde k povoleniu vkladu zo strany katastra. Vzhľadom na uvedené je odstúpenie od platnej Kúpnej zmluvy žalobcom pre nezaplatenie celej kúpnej ceny žalovaným 1/ neplatné. Tvrdenie žalobcu, že medzi ním a žalovaným 1 došlo k zmene dohody ohľadne výšky kúpnej ceny zo 6 miliónov na 8 miliónov ešte pred podpisom kúpnej zmluvy v konaní preukázané nebolo.“

24. Odklon vidí aj od uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 350/2017 z 19. júla 2017 a z rozhodnutia poukazuje na: „Právo - odstúpiť od zmluvy totiž zaniká pokiaľ dôjde k naplneniu jeho zmyslu (účel). V danom prípade bola záväzková povaha kúpnej zmluvy úhradou celej kúpnej ceny dňa 21. decembra 2005 dokonaná, a preto právo navrhovateľa pre nezaplatenie kúpnej ceny od nej odstúpiť naplnením jeho účelu zanikla. Naplnením účelu, t. j. úhradou dlhu už nemožno (neskôr) úspešne odstúpiť od zmluvy po tom, čo záväzok uhradiť kúpnu cenu v dohodnutom termíne, na ktorého splnenie bola možnosť odstúpenia od zmluvy viazaná zanikol, hoci aj oneskoreným plnením.“

24.1. Žalovaná je názoru, že túto právnu otázku mal odvolací súd vyriešiť tak, že mal v súlade s právnymi závermi rozhodnutí uvedených vyššie posúdiť právny úkon na základe relevantných okolností v čase učinenia právneho úkonu a nie tých, ktoré nastanú neskôr, či tých, ktoré vyjdú najavo neskôr, a teda vyhodnotiť prehlásenie žalovanej o jej vlastníctve Nehnuteľnosti 2, ktoré bolo v čase učinenia prehlásenia bez pochyb pravdivé ako nezakladajúce právo žalobkyne na odstúpenie od Kúpnej zmluvy v prípade následnej zmeny vlastníctva k Nehnuteľnosti 2, nakoľko okolností, ktoré nastali po podpise Kúpnej zmluvy, nemohli byť zmluvným, či zákonným dôvodom pre platné odstúpenie Žalobcu od Kúpnej zmluvy a zároveň mal odvolací súd posúdiť Odstúpenie Žalobcu od Kúpnej zmluvy v dôsledku nemožnosti odstúpenia od Kúpnej zmluvy Žalobcom z dôvodu splnenia záväzkov z Kúpnej zmluvy ako neplatný právny úkon.

24.2. K poukázanému odklonu na ktorý poukázala žalovaná dovolací súd uvádza, že v predmetnom rozhodnutí ústavný súd ešte napísal jednu vetu ktorú už žalovaná neuviedla: „Po úplnom zaplatení dlhu je totiž logické, že právo odstúpiť od zmluvy už splnilo svoj účel a nezabezpečuje žiadnu povinnosť.“

24.3. K poukázanému odklonu na ktorý poukázala žalovaná dovolací súd uvádza, že v predmetnom rozhodnutí dovolací súd okrem iného uzavrel: „že pri posudzovaní trvania práva na odstúpenie od zmluvy pre omeškanie dlžníka so zaplatením kúpnej ceny je potrebné vychádzať zo zmyslu a účelu inštitútu odstúpenia od zmluvy, ktorým je zabezpečiť zaplatenie kúpnej ceny, a nemožno ho považovať za sankciu za jej zaplatenie po dojednanej lehote. Právo predávajúceho na odstúpenie od kúpnej zmluvy pre nezaplatenie kúpnej ceny v dohodnutej lehote preto zaniká v momente, keď kupujúci uhradí predávajúcemu celú dohodnutú kúpnu cenu, a to aj v prípade, ak ju uhradí po uplynutí dohodnutej lehoty splatnosti, avšak v čase, keď ešte predávajúci od kúpnej zmluvy pre nezaplatenie kúpnej ceny neodstúpil. Právny názor, ktorý sa snaží prezentovať sťažovateľ, podľa ktorého právo na odstúpenie od kúpnej zmluvy pre oneskorené zaplatenie kúpnej ceny trvá aj po úplnom zaplatení kúpnej ceny, považuje ústavný súd za rýdzo formalistický, popierajúci zmysel a účel inštitútu odstúpenia od zmluvy.“

24.4. Najvyšší súd poukazuje, že vo všetkých uvádzaných rozhodnutiach, od ktorých vidí žalovaná odklon, ide o odlišné skutkové situácie a dáva do pozornosti, že otázkou analógie v skutkovom stave ako predpokladu aplikácie ustálenej rozhodovacej praxe sa zaoberal Ústavný súd už v náleze č. k. I. ÚS 51/2020 z 9. júna 2020 (ZNaU 24/2020), pričom judikoval, že „I. Posúdenie skutočnej vedomosti o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, sa posudzuje vždy podľa konkrétnych skutkových okolností, pri ktorých je potrebné rozoznávať určité typové situácie (typové skutkové okolnosti), pre posúdenie ktorých možno používať skoršiu rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Ak však nejde o analógiu v skutkovom stave, teda o typovo skutkovú podobu, aplikácia skorších súdnych rozhodnutí nie je namieste. II. Ak najvyšší súd nesprávne vyhodnotí analógiu v skutkovom stave a toto posúdenie má za následok odmietnutie dovolania, ide o porušenie práva na spravodlivý proces. Od najvyššieho súdu sa očakáva citlivý a dôsledný prístup pri zvažovaní, či určité jeho skoršie rozhodnutia nielen z formálneho hľadiska, ale aj reálne dávajú odpoveď na dovolateľom nastolenú právnu otázku. Len tak možno naplniť cieľ dovolania, ktorým je riešenie právnych otázok a zjednocovanie judikatúry, čo sú podstatné prvky naplňovania princípu právnej istoty“.

24.5. Závery ústavného súdu týkajúce sa analógie v skutkovom stave ako predpokladu aplikácie ustálenej rozhodovacej praxe sú aplikovateľné aj na rozhodovanie najvyššieho súdu ako dovolacieho

súdu v konaní o určenie vlastníckeho práva. Žalovanou označené rozhodnutia najvyššieho súdu nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax pre prejednávany prípad, nakoľko predmetné rozhodnutia neriešia skutkovo a právne analogickú situáciu o akú ide v danej veci.

24.6. Sama polemika dovolateľky právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) CSP. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu.

24.7. Dôvodom pre odmietnutie dovolania v tejto časti podaného podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP je skutočnosť, že žalovanou uplatnený dovolací dôvod nebol vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP. Podľa názoru dovolacieho súdu podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP neboli splnené, keď žalovaná v dovolaní neoznačila rozhodnutia dovolacieho súdu vyjadrujúce právne názory, od ktorých sa odvolací súd odklonil a zaujal iný právny názor, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal dovolací súd vo svojich rozhodnutiach a rovnako neoznačil rozhodnutia dovolacieho súdu vyjadrujúce rozdielne právne názory v analogickom skutkovom stave.

25. Dovolaťka v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP uviedla právnu otázku doposiaľ neriešenú dovolacím súdom a rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo tiež od vyriešenia právnej otázky ktorá v doterajšej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená a to: Nesprávne právne posúdenie žalovaným vznesenej námietky premlčania a s tým súvisiace arbitrárne posúdenie synalagmatického vzťahu medzi zmluvnými stranami vo veci vydania bezdôvodného obohatenia.

25.1. Žalovaná má za to, že zadanú právnu otázku vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) a síce vyhodnotenie, či je možné aplikovať ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka na premlčanie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v prípade odstúpenia od zmluvy a nie v prípade neplatnosti zmluvy teda nie v situácii, kedy sa kupujúci dozvedel o neplatnosti zmluvy až po tom, čo už uplynula príslušná premlčacia doba, pričom odvolací súd posúdil túto otázku tak, že ust. § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka možno aplikovať aj na vymedzený skutkový stav, a teda že právo na vrátenie kúpnej ceny sa nepremleňuje v dôsledku synalagmatického vzťahu práv na vydanie bezdôvodného obohatenia, avšak odvolací súd nevzal v úvahu skutočnosť, že v doposiaľ dovolacím súdom judikovaných prípadoch išlo o prípady, kedy zmluva bola neplatná, a teda aplikáciou ust. § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka chránila zmluvnú stranu, ktorá by z dôvodu neplatnosti zmluvy stratila právo na vrátenie plnenia z nej (pričom by druhej strane naďalej zostalo vlastnícke právo), avšak uvádzané rozhodnutia sa nezaoberajú situáciou, kedy kupujúci odstúpil od platnej zmluvy a žaloval na náhradu bezdôvodného obohatenia až po uplynutí premlčacej doby.

25.2. Žalovaná teda uvádza, že podľa jej právneho názoru má byť táto právna otázka vyriešená tak, že ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa aplikuje na premlčanie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, v prípade odstúpenia od zmluvy a nie v prípade jej neplatnosti, teda nie v situácii, kedy sa kupujúci dozvedel o neplatnosti zmluvy až po tom, čo už uplynula príslušná premlčacia doba a v takomto prípade toto ustanovenie Občianskeho zákonníka nemožno aplikovať, resp. v takomto prípade už po vznesení námietky premlčania žalovanou (ako protistranou) sa stal žalobkyňou žalovaný nárok premlčaný a súd bol povinný žalobu na plnenie (t. j. na vydanie bezdôvodného obohatenia) zamietnuť z dôvodu riadne a včas vznesenej námietky premlčania.

25.3. Dovolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je viazaný iba vymedzením právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré považuje dovolateľ za nesprávne, nie však už určením, pod ktorý prípad prípustnosti jej riešenia (§ 421 ods. 1 CSP) táto otázka spadá. Najvyšší súd nemôže byť viazaný tým, o ktorý prípad právnej otázky podľa § 421 ods. 1 CSP oprel prípustnosť dovolania dovolateľ. Situácia dovolateľa sa totiž môže v priebehu dovolacieho konania meniť. Napríklad ak dovolateľ tvrdí, že právna otázka ešte nebola na dovolacom súde riešená a medzičasom k jej vyriešeniu došlo. Z uvedeného dôvodu dovolací súd z hľadiska prípustnosti dovolania posudzuje (iba) materiálny substrát samotného dovolacieho konania spočívajúci vo vymedzení právnej otázky a predostretí vlastnej argumentácie dovolateľa v zmysle § 432 ods. 2 CSP, súčasne zohľadňujúc vlastnú rozhodovaciu prax (iura novit curia, 4Cdo/11/2021, 8Cdo/54/2018, I. ÚS 51/2020).

25.4. Synalagmatický záväzok predpokladá, že strany sú si navzájom veriteľmi a dlžníkmi, teda, že ide o vzájomný záväzok. Navyše, povinnosť jednej strany je účelovo spojená s povinnosťou druhej strany (záväzok jednej strany je účelom záväzku druhej strany) a strany sú si povinné plniť oproti sebe a zároveň (nie postupne). Zo zákona alebo na základe dohody medzi zmluvnými stranami sa synalagmatický charakter právneho vzťahu a námietka nesplnenia môže vzťahovať aj na záväzky, ktoré nevznikli z jednej zmluvy. Pôjde spravidla o rôzne spojené alebo závislé zmluvy. Účel synalagmy a jej právnych následkov je dvojaký: oslobodiť zmluvnú stranu od povinnosti úverovať protistranu vlastným plnením, a dať zmluvnej strane k dispozícii prostriedok na presadenie povinnosti protistrany. Rovnako slúži synalagmatický charakter vo svojom prísnom chápaní aj hospodárnosti súdneho konania, keďže koncentruje dve protichodné povinnosti do jedného konania.

25.5. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľka v danom prípade zákonu zodpovedajúcim spôsobom vymedzila právnu otázku týkajúcu sa námietky premlčania a s tým súvisiace posúdenie synalagmatického vzťahu medzi zmluvnými stranami vo veci vydania bezdôvodného obohatenia. Po konštatovaní prípustnosti dovolania pristúpil dovolací súd k meritórnemu dovolaciemu prieskumu a posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania z hľadiska uplatnenej dovolacej argumentácie, t. j. z hľadiska právneho posúdenia veci odvolacím súdom vo vymedzenej právnej otázke.

25.6. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej normy, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

25.7. Podľa § 107 Občianskeho zákonníka: (1) Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. (2) Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. (3) Ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat.

25.8. Dovolací súd poukazuje, že možnosť odstúpenia od zmluvy je následkom niektorej vadnosti právnych úkonov. Od zmluvy možno odstúpiť aj v iných prípadoch (nie v dôsledku neplatnosti ale ako spôsob ukončenia zmluvy), napr. podľa § 48 OZ, ak si to účastníci dohodli (v zmluve) alebo ak to Občiansky zákonník umožňuje. Odstúpiť od zmluvy možno v prípadoch uvedených v § 517 ods. 1, § 597 ods. 1, § 623, § 642, § 679 a v iných prípadoch, kde to Občiansky zákonník stanovuje. Preto sú aj následky odstúpenia od zmluvy v týchto prípadoch vždy osobitne stanovené. Odstúpenie od zmluvy je jednostranným právnym úkonom, ktorý musí spĺňať všetky zákonné náležitosti stanovené v § 34 a § 35 Občianskeho zákonníka, aby mohol vyvolať právne následky s takýmto úkonom spojené, t. j. zrušenie zmluvy od samého počiatku. Právny inštitút odstúpenia od zmluvy, ako jeden zo spôsobov zániku záväzku, ktorý je možné dojednať ako zmluvný záväzok pre jednu alebo obidve zmluvne strany, viažuc toto právo na určitú právnu skutočnosť, udalosť, alebo možnosť odstúpenia poskytuje samotný zákon pri jednotlivých zmluvných typoch. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR z 26. februára 2020, sp. zn. 8Cdo/15/2019 „ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka dopadá na prípady vzájomných (synalagmatických) záväzkov vydania bezdôvodného obohatenia z neplatnej či zrušenej zmluvy (§ 457 Občianskeho zákonníka), keď na jednej strane stojí právo, ktoré sa premlčí (napr. právo na peňažné plnenie) a na druhej strane nepremlčateľné právo (napr. vlastnícke právo). Ustanovenie § 107 ods. 3 nemožno aplikovať ani na prípady, ak voči sebe stoja dve premlčateľné práva (napr. vzájomné práva na peňažné plnenie). Citované ustanovenie nemožno ďalej aplikovať ani na námietky premlčania smerujúce proti iným nárokom, hoci aj súvisiace s nárokmi podľa ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka (napr. nárok osoby vydávajúcej predmet bezdôvodného obohatenia na náhradu nákladov, ktoré naň vynaložila po dobu jeho užívania, či nárok na náhradu znehodnotenia vydávanej veci). Tu nejde o nároky vzájomne podmienené nárokom druhého účastníka z neplatnej kúpnej zmluvy, ale o nároky samostatné - vzhľadom na vzájomné nároky uvedené v ustanovení § 457 Občianskeho zákonníka - a nemajú synalagmatický charakter.“

25.9. Základným predpokladom možnosti odstúpenia od zmluvy (bez ohľadu na to, či sa jedná o

odstúpenie podľa OZ, ObZ alebo iného zákona) je skutočnosť, že zmluva, od ktorej chceme odstúpiť je platná. Ak by totiž zmluva nebola platná, nie je možné ju ani zrušiť prostredníctvom odstúpenia. Odstúpenie je v zásade možné dojednať pre akýkoľvek dôvod, ktorý nie je v rozpore so zákonom alebo dobrými mravmi (platí pre oblasť občianskoprávných vzťahov), v prípade obchodnoprávných vzťahov, by dojednanie možnosti odstúpenia od zmluvy nemalo byť v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nakoľko v zmysle úst. § 265 ObZ výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nepožíva právnu ochranu. Odstúpenie od zmluvy nie je zmluvnou povinnosťou, ale výkonom práva s ním spojeného, sankcionovanie odstúpenia je preto zo zákona vylúčené.

25.10. Dovolací súd poukazuje na Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/48/2010 z 29.02.2012 podľa ktorého: „Predpokladom (podmienkou) platnosti a účinnosti hmotnoprávného úkonu odstúpenia od zmluvy (§ 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka) smerujúceho k právnomu dôsledku podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorým je zrušenie zmluvy, je, že zmluva, ku ktorej sa odstúpenie vzťahuje, nie je absolútne neplatnou; inak je odstúpenie od zmluvy neplatné pre rozpor so zákonom. Hodno pripomenúť, že už v minulosti judikatúra (porovnaj R 22/1976) v spojitosti s touto problematikou poukázala, že odstúpiť možno iba od zmluvy, ktorá bola uzatvorená platne, a Najvyšší súd Slovenskej republiky to opäť zopakoval, keď v uznesení z 30. júna 2009 sp. zn. 4Cdo/111/2008 zdôraznil, že „v konaní o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy treba ako predbežnú otázku riešiť otázku jej platnosti, pretože odstúpiť možno len od platnej zmluvy.“

25.11. Tiež Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30. júna 2009, sp. zn. 4Cdo/111/2008 hovorí: „Odstúpenie od zmluvy je jednostranný, adresovaný právny úkon, ktorý sa stáva účinným tým, že dôjde do dispozície sféry adresáta. V zmysle § 48 ods. 1 Obč. zákonníka možno odstúpiť od zmluvy, len ak je to v zákone (v Obč. zákonníku alebo v inom zákone) pre konkrétny prípad stanovené, alebo ak bolo odstúpenie dohodnuté medzi účastníkmi zmluvy. Dohoda o odstúpení pritom nemusí byť viazaná na existenciu nejakého dôvodu. Pre odstúpenie od zmluvy tam, kde zmluva bola uzatvorená písomne, platí, že aj odstúpenie musí byť písomné; inak zákon pre odstúpenie od zmluvy nevyžaduje žiadnu zvláštnu formu, preto odstúpiť od zmluvy možno písomne aj ústne. Obč. zákonník v § 48 ale ani v žiadnom inom ustanovení neurčuje povinnosť, aby obsahom právneho úkonu odstúpenia od zmluvy bolo aj uvedenie dôvodu odstúpenia (či už zákonného alebo dohodnutého). Prípadné uvedenie dôvodov odstúpenia v písomnom (prípadne aj ústnom) odstúpení od zmluvy neznamena viazanosť týmito dôvodmi. Neexistencia dôvodov odstúpenia uvedených v odstúpení preto nevylučuje platnosť odstúpenia z iných skutočne existujúcich dôvodov.“

25.12. Dovolací súd poukazuje tiež na Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30. marca 2010, sp. zn. 2Cdo/311/2008: „Ak raz niekto nadobudne vlastnícke právo za určitých podmienok, ktoré sa bez jeho zavinenia spätne zmenia, nesmie byť pre to postihnutý on, ale subjekty, ktoré nesú zodpovednosť za túto zmenu.“

25.13. Po preskúmaní obsahu spisového materiálu dovolací súd dospel k záveru o správnosti posúdenia veci súdmi nižších inštancií. Súhlasí s právnym posúdením odvolacieho súdu pri aplikácii ust. § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka a ust. § 457 Občianskeho zákonníka, a na námietku vznesenú žalovanou neprihliadol s poukazom na to, že nemožno aplikovať námietku premlčania v prejednávanej veci, pretože ustanovenie sa vzťahuje na synalagmatické záväzky na vydanie bezdôvodného obohatenia zo zrušenej zmluvy, kedy na jednej strane stojí právo, ktoré sa nepremlčuje, v tomto prípade vlastnícke právo žalovanej a na druhej strane právo podliehajúce premlčaniu, a to právo na plnenie. Ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka je aplikovateľné na tie prípady synalagmatických záväzkov, v ktorých na jednej strane stojí právo, ktoré sa premlčuje a na druhej strane právo nepremlčateľné, teda vzťahuje sa na tie prípady, keď oproti sebe stojí právo na vydanie plnenia voči vlastníckemu právu, ktoré sa podľa Občianskeho zákonníka nepremlčuje. Keďže premetom sporu bola žaloba žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia, že vlastníkom Nehnuteľnosti 1 podľa zmluvy je žalovaná a zároveň sa domáhala uloženia povinnosti zaplatiť zo strany žalovanej žalobkyni kúpnu cenu oproti povinnosti žalobkyne vydať (vypratať) Nehnuteľnosť 1 žalovanej, nepochybne v súdnej veci oproti sebe stoja dve práva, a to vlastnícke právo žalovanej proti právu žalobkyne na vrátenie kúpnej ceny s tým, že žalobkyňa je zároveň povinná vydať spornú nehnuteľnosť žalovanej. Súd oboch stupňov správne vo veci nemohli prihliadať na námietku premlčania vznesenú žalovanou a zároveň správne uviedli, že keďže súd nemohol prihliadať na námietku premlčania vznesenú žalovanou, nebolo potrebné sa zaoberať ani plynutím subjektívnej a objektívnej premlčacej doby práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Odvolací súd však

vzhľadom na odvoláciu námietku žalovanej, doplnil vo vzťahu k subjektívnej lehote, správnosť aplikácie ust. § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka a pokiaľ žalovaná opakovane namietala aj uplynutie objektívnej premlčacej lehoty, keď tvrdí, že žaloba bola podaná na súd až po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty, ktorá uplynula dňom 05. 05. 2014, pričom zároveň tvrdí, že žaloba bola podaná na súd až 07. mája 2014, tak z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa podala žalobu faxovým podaním dňa 05. mája 2014, pričom aj z úradného záznamu v spise na č. l. 19 je zrejmé, že žaloba bola doručená súdu dňa 05. 05. 2014 a písomne doplnená dňa 07. mája 2014. Teda aj v prípade, že by súd mal posudzovať vznesenú námietku premlčania, čo sa týka objektívnej premlčacej lehoty, táto námietka žalovanej by dôvodná nebola, medzi zmluvnými stranami vznikol synalagmatický záväzok v zmysle ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka priamo zo zákona, a teda obe zmluvné strany boli povinné si tieto plnenia vzájomne vrátiť. Dovolací súd dodáva, že rozhodujúce je vždy, čo bolo podľa zmluvy plnené a o čo sa teda každý zo strán obohatil v čase, keď bezdôvodné obohatenie vzniklo. Keďže vlastnícke právo pôvodného vlastníka nehnuteľnosti sa v zmysle dikcie ustanovenia § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka nepremlčuje, žalovaná námietku premlčania v zmysle § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka vzniesť nemohla. Z toho istého dôvodu nemohla premlčanie namietat ani samotná žalobkyňa. Pretože žalobkyňa nemá možnosť vzniesť námietku premlčania, je pre právne posúdenie veci bezpredmetné, či k premlčaniu práva skutočne došlo, a teda i to, či objektívna premlčacia doba márne uplynula.

25.14. Dovolací súd v tomto kontexte považuje za dôležité poukázať na uznesenie veľkého senátu občianskoprávného kolégia Najvyššieho súdu SR zo dňa 17. októbra 2022 sp. zn. 1VCdo/3/2022, publikované pod R 59/2022, kde v rámci tohto rozhodnutia sa veľký senát zaoberal aj účelom § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka a podmienkami jeho aplikácie. V danej súvislosti uviedol, že: „Ak bola preto neplatná alebo zrušená zmluva vzájomná, ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa uplatní bez ohľadu na to, či zo zmluvy plnili obe strany alebo len jedna z nich a bez ohľadu na to, či proti sebe stoja dve premlčateľné práva alebo právo premlčateľné je v kontrapozícii k právu nepremlčateľnému. Ak je účelom dotknutého ustanovenia vyrovnávať nepomer medzi stranami vzniknutý ako dôsledok zmluvnej synalagmy, ustanovenie by sa malo aplikovať vo všetkých prípadoch, v ktorých tento nerovnovážny stav vzniká a nie len vtedy, ak obom stranám povinnosť vrátiť plnenie trvá, alebo len vtedy, ak voči sebe stojí premlčateľné a nepremlčateľné právo.“ (ods. 24.). Týmto judikovaním zároveň dochádza k negovaniu právnej vety judikátu R 13/2021.

25.15. Vzhľadom na vyššie uvedené, uplatnený dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP dovolací súd nepovažoval za dôvodný. Pokiaľ sudy vyhodnotili vznesenú námietku premlčania a s tým súvisiace posúdenie synalagmatického vzťahu medzi zmluvnými stranami vo veci vydania bezdôvodného obohatenia ako neopodstatnenú, nemožno z pohľadu vymedzenej otázky záverom súdov nižších inštancií nič vytknúť.

26. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne podľa § 420 písm. f) CSP nie je prípustné, preto jej dovolanie ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

26.1. Dovolanie v časti vymedzenej právnou otázkou podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP A: Posúdenie existencie naliehavého právneho záujmu na strane žalobkyne odmietol podľa § 447 písm. c) CSP pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

26.2. B: Posúdenie právnej otázky určitosti, zrozumiteľnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy, ako nedôvodné zamietol podľa § 448 CSP.

26.3. C: Posúdenie právnej otázky platnosti úkonu na základe relevantných okolností v čase účinenia úkonu a nie tých, ktoré nastanú neskôr, či tých ktoré vyjdú najavo neskôr a nemožnosť odstúpenia od Kúpnej zmluvy v dôsledku splnenia záväzkov z Kúpnej zmluvy, odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako neodôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

26.4. Dovolanie v časti vymedzenej právnou otázkou podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP ako nedôvodné zamietol podľa § 448 CSP.

27. Dovolací súd preto dospel k záveru, že podané dovolanie ako celok zamietol podľa § 448 CSP.

28. Žalobkyňa bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP), preto jej dovolací súd proti žalovanej priznal v súlade s § 262 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov dovolacieho konania s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po

právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.